

Raadsvoorstel gemeente Ooststellingwerf

Commissievergadering Ruimte	: 7 mei 2019
Raadsvergadering	: 21 mei 2019
Onderwerp	: Regenwater Haerenkwartier
Portefeuillehouder/Teamleider	: Fimke Hijlkema / Jouke Jongsma / Jeroen Sikkens
Zaaknummer	: 008533035

Voorstel

Een bedrag van € 650.000,= beschikbaar stellen vanuit de Voorziening Riolering om de maatregelen noodzakelijk voor het verwerken van regenwater in het Haerenkwartier te dekken.

Inleiding

De Raad heeft in februari 2018 ingestemd met het herinrichten van de openbare ruimte van het Haerenkwartier en daarvoor een voorbereidingskrediet van € 200.000,= beschikbaar gesteld. Daarnaast heeft de raad € 1,8 miljoen gereserveerd voor de uitvoering van de maatregelen in de openbare ruimte van het Haerenkwartier. Dit wordt gedekt vanuit strategische projecten. Binnen dit budget is geen rekening gehouden met het aanpassen van de riolering ten behoeve van de verwerking van regenwater of andere rioleringswerkzaamheden. Tijdens de behandeling van het voorstel in februari 2018 is door u aandacht gevraagd voor het op een alternatieve wijze omgaan met regenwater binnen de wijk.

Om op deze alternatieve wijze om te gaan met regenwater wordt een wadi in de wijk aangelegd. Wadi betekent "droogstaande rivierbedding". In dit geval een laagte in de groenstrook tussen de woningen en de wegen. In deze laagte wordt het regenwater vanuit het middelste deel van de wijk opgevangen en kan wegzakken in de grond. Daarnaast wordt om de wijk een infiltratie - /transport riool voor regenwater aangelegd. Dit riool ontvangt en verwerkt het regenwater vanuit de buitenrand van de wijk.

Beoogd effect

De wijk Haerenkwartier wordt een moderne wijk, waarbij de gemeente rekening heeft gehouden met het inrichten van de wijk op een klimaat robuuste, duurzame wijze.

Argumenten

1.1 Klimaat robuust

Met deze maatregelen reduceren we niet alleen het risico op eventuele schade en overlast ten gevolge van extreme regenval, maar ook ten gevolge van droogte en hitte. Het aanleggen van een wadi (en daarmee meer groen in de wijk) heeft een positief effect op het reduceren van hitte in vergelijking tot het aanleggen van extra verhardingen. Daarnaast heeft het infiltreren van regenwater tijdens natte perioden een positief effect op de grondwaterstand in een periode van droogte.

1.2 Ambities

Deze maatregelen sluiten aan bij de ambities van de andere partijen betrokken bij de ontwikkelingen binnen de wijk Haerenkwartier. De woningbouwvereniging haalt de woningen van het gas met als ambitie om klimaat neutrale woningen te bouwen. Daar ligt de verantwoordelijkheid van de woningbouwvereniging dan ook. Met de maatregelen laat de gemeente ook zien dat zij de ambitie heeft om de openbare ruimte in de wijk Haerenkwartier klimaatbestendig in te richten. Dit vooruitlopend op het nieuwe Gemeentelijke Rioleringsplan 2020 – 2024

1.3 Raadsprogramma

U heeft in uw raadsprogramma opgeschreven dat u: “duurzaamheid wilt bevorderen en faciliteren” en dat u: “de bewustwording over duurzaamheid wilt bevorderen”. Deze maatregelen zijn uitwerkingen van uw ambities en doelstellingen. Het gescheiden inzamelen van vuilwater en regenwater is duurzaam, immers het relatief schone regenwater blijft schoon, door het niet te mengen met vuilwater. En door de aanleg van wadi's bevordert u de bewustwording bij de bewoners van de wijk.

Er zijn alternatieve oplossingen onderzocht, zoals het aanleggen van een “gewoon” regenwaterriool in een deel van de wijk of in de gehele wijk. Echter, deze alternatieven sluiten niet aan bij de ambitie om op een andere manier met regenwater om te gaan. (Meer hierover onder het kopje “Afwegingen”)

1.4 Voldoende financiële middelen

De investeringen in de maatregelen in het Haerenkwartier zijn niet meegenomen in het huidige kostendekkingsdekkingsplan bij het Gemeentelijk Rioleringsplan 2015 – 2019. Om deze investering uit te voeren is een extra bijdrage uit de voorziening riolering noodzakelijk. Alleen de raad mag besluiten dit bedrag beschikbaar stellen.

1.5 Gemeentelijk Rioleringsplan 2015-2019

In het door u vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan 2015-2019 staat: “De gemeente streeft ernaar vermenging van schoon hemelwater met afvalwater terug te dringen.” De maatregelen die de gemeente nu voor ogen heeft passen bij deze ambitie. Bij reguliere onderhoudswerkzaamheden kunnen deze ambities binnen het reguliere budget van het GRP 2015-2019 gedekt worden. Tijdens het vaststellen van het GRP 2015-2019 werd de revitalisering van de wijk Haerenkwartier op deze schaal niet voorzien, daarom wordt nu gevraagd om een budget vanuit de Voorziening Riolering beschikbaar te stellen.

Afwegingen

In de tabel hieronder staan de afwegingen, die geleid hebben tot de maatregelen omschreven onder het kopje Inleiding. Het afkoppelen van regenwater van het gemengde riool is een uitgangspunt dat al in ons huidige GRP 2015-2019 is vastgesteld.

Het effect op het reduceren van eventuele schades ten gevolge van klimaatverandering en het duurzaamheidseffect is aangegeven door middel van 0 tot 3 sterren. Onder de tabel staat een toelichting op de diverse maatregelen en scores. (- is geen effect en *** is groot effect.)

Maatregel	Effect op het reduceren van			
	hitteschade	droogteschade	regenwaterschade	duurzaamheid
Wadi	*	***	**	***
Infiltratieriool	-	**	*	***
Regenwaterriool	-	-	-	***
Regenton	-	-	-	***
Laag wegniveau	-	-	***	-
Verlaagde berm	-	**	**	-

Wadi: Een verlaagde berm met een infiltratievoorziening daaronder, waarin regenwater wordt opgevangen en langzaam weg stroomt naar het grondwater.

Regenwaterriool: Een rioolstelsel om het regenwater af te voeren naar het oppervlaktewater. Doordat regenwater niet meer vuil gemaakt wordt met huishoudelijk afvalwater hoeft het niet meer gezuiverd te worden.

Infiltratieriool: zie regenwaterriool en het regenwater wordt opgevangen in de buizen en stroomt langzaam weg naar het grondwater, doordat een deel van het regenwater wordt geïnfiltreerd is de totale capaciteit van een infiltratieriool hoger dan die van een regulier regenwaterriool.

Regenton: Een regenton vangt dakwater op en loopt over als hij vol is. De ton kan een fractie van een hevige bui bergen, mits hij vooraf leeg is.

Laag wegniveau: Een wegprofiel lager dan de trottoirs bergt vanwege het grote oppervlak bij geringe diepte veel water. Met eventuele hoogteverschillen kan gestuurd worden of en waarheen het stroomt.

Verlaagde berm: Een verlaagde berm zonder infiltratievoorziening. Door de berm lager te leggen dan de weg, ontstaat ruimte waar water in past en in de grond zakt.

Specifiek voor de wijk het Haerenkwartier is de aanleg van wadi's in combinatie met een infiltratieriool de meest duurzame oplossing om risico's op gebied van droogtestress en regenwateroverlast tot een minimum te beperken.

Kantttekeningen / alternatieven

Geen

Financiële toelichting

Er hangt een prijskaartje aan dit pakket aan maatregelen. Door deze maatregelen wordt minder regenwater naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie van het Wetterskip getransporteerd. Hierom heeft het Wetterskip op bestuurlijk niveau gewezen op eventuele subsidiemogelijkheden. Deze mogelijke subsidie kan als dekkingsmiddel worden ingezet. Mocht tijdens het project blijken dat er een definitieve subsidie beschikbaar komt, dan wordt in tegenstelling tot dit voorstel minder geld onttrokken uit de voorziening. Omdat de subsidie nog niet definitief is, moet een slag om de arm worden gehouden en gaan we er van uit dat het gehele budget door de gemeente gedragen wordt. Op ambtelijk niveau heeft het Wetterskip aangegeven dat als voorwaarde voor het verstrekken van een eventuele subsidie, het Wetterskip betrokken wil worden bij de verdere planvorming van de maatregelen. Dit doet de gemeente.

Het beschikbaar stellen van € 650.000,= uit de voorziening heeft tot gevolg dat de voorziening eerder op "nul" komt te staan, dan in het huidige kostendekkingsplan bij het GRP is aangegeven. Op 1 januari 2019 was de stand van de voorziening ca. € 5 miljoen. Met deze onttrekking en de reguliere onttrekking voor groot onderhoud aan de riolering (€ 440.000,=) vanuit het huidige kostendekkingsplan wordt de totale onttrekking € 1,09 miljoen. Natuurlijk wordt bij het opstellen van een nieuw kostendekkingsplan bij het GRP 2020-2024 hier rekening mee gehouden en wordt een nieuwe doorrekening geleverd.

Juridische toelichting

Geen

Publicatie

Voor het reconstrueren van de openbare ruimte van de wijk Haerenkwartier is een jaar geleden € 2 miljoen euro beschikbaar gesteld door de gemeenteraad. De Raad heeft toen ook gezegd dat er onderzocht moet worden of er op een alternatieve manier met regenwater om gegaan kan worden binnen de wijk. Dit kan, maar dat kan niet betaald worden vanuit de € 2 miljoen. Wanneer de gemeenteraad instemt met dit voorstel, hebben zij een extra budget beschikbaar gesteld.

Uitvoering

a. Planning

Bij instemming met dit voorstel gaat de projectgroep verder met het ontwerpen en verder voorbereiden van de werkzaamheden. De openbare ruimte wordt pas heringericht wanneer de woningen in de wijk gereed zijn.

b. Communicatie

Tijdens diverse inwonersbijeenkomsten is gepeild hoe de bewoners van de wijk tegenover deze maatregelen staan. De details van de maatregelen zijn nog niet bekend. Echter de bewoners staan in principe positief tegenover deze maatregelen. De bewoners worden op regelmatige momenten tijdens bijeenkomsten betrokken en geïnformeerd over de verdere planvorming.

c. Evaluatie / controle

Het beschikbaar gestelde budget wordt gebruikt voor de uitvoering van de oplossingen.

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris

, burgemeester.

A. Ter inzage liggende stukken

a. geen

B. Vertrouwelijke stukken

a. geen